

Guia docent de l'assignatura "Ciència política"

2011/2012

Codi: 101100

Crèdits ECTS: 12

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500262 Sociologia	819 Graduat en Sociologia	FB	1	A

Contacte

Nom : Alexandre Casademunt Monfort

Email : Alex.Casademunt@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'estudiant ha de tenir l'hàbit de llegir, almenys, un diari d'informació general, seguint especialment les notícies de caràcter de política nacional i internacional, així com els articles d'opinió sobre qüestions polítiques enteses en el seu sentit més ampli.

L'estudiant ha de tenir nocions d'informàtica bàsica (processador de textos, full de càlcul i navegador).

Objectius i contextualització

Aquesta assignatura té un caràcter de formació bàsica. Això vol dir que serveix de fonaments a partir dels quals es bastirà tot el grau de Ciència Política i Gestió Pública.

Els objectius bàsics del curs són que l'alumnat conegui els conceptes fonamentals de la disciplina; que adquireixi capacitats analítiques aplicables a la política i que sigui capaç d'expressar i defensar documentadament els seus punts de vista sobre les diverses qüestions polítiques més rellevants.

Competències i resultats d'aprenentatge

1771:E01 - Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.

1771:E01.03 - Definir els conceptes de la ciència política que informen d'aquests fenòmens.

1771:E05 - Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.

1771:E05.01 - Demostrar si aquestes polítiques provoquen conflictes o responen a un consens.

1771:E05.02 - Utilitzar aquesta demostració per interpretar com es posa en pràctica una decisió política.

1771:E09 - Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.

1771:E09.03 - Distingir els conceptes de la ciència política relacionats amb aquests problemes.

1771:E09.04 - Distingir entre les anàlisis de la ciència política i els judicis de valor sobre la

democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.

1771:G01 - Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

1771:G01.00 - Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

1771:G02 - Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

1771:G02.00 - Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

1771:G03 - Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

1771:G03.00 - Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

1771:T03 - Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.

1771:T03.00 - Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.

1771:T05 - Avaluar la qualitat del propi treball.

1771:T05.00 - Avaluar la qualitat del propi treball.

Continguts

1. La política: els conflictes socials i la seva regulació. La política com a estructura, procés i resultat.
2. La política i el seu coneixement científic.
3. El poder polític: poder, força i autoritat. Els components del poder polític. Teories sobre el poder.
4. Les formes de legitimitat. El predomini de la legitimitat democràtica.
5. Les institucions polítiques modernes: l'estat absolut, l'estat liberal i l'estat del benestar.
6. L'estat i la nació. Concepte de nació i el nacionalisme.
7. La distribució territorial del poder de l'Estat: estats unitaris i estats compostos. La federació, l'autonomia i la descentralització.
8. La dictadura. Formes de dictadura i la caiguda de les dictadures.
9. La democràcia. Concepte normatiu i empíric de democràcia. Models de democràcia (majoritària i de consens). Els reptes de la democràcia.
10. Les formes de govern: origen i evolució de la "divisió de poders". Les relacions entre el poder executiu i el poder legislatiu. El presidencialisme, el parlamentarisme i altres formes de govern.
11. El poder legislatiu: evolució històrica de l'estructura i funcions del Parlament.
12. El poder executiu: evolució històrica de l'estructura i funcions del Govern. La figura del cap d'estat: monarquia i república.
13. El poder judicial: evolució històrica de l'estructura i funcions dels Tribunals de Justícia. El control de constitucionalitat de les lleis.
14. L'elecció i l'agregació de preferències: els sistemes electorals. La votació del president i l'elecció de l'assemblea. Els elements, les regles i les seves conseqüències polítiques.
15. La socialització política: fases i agents socialitzadors i la seva influència en les actituds.
16. La cultura política. Concepte i tipus. El capital social i el rendiment institucional.
17. Les ideologies polítiques: concepte i usos.
18. Les principals ideologies contemporànies: el liberalisme, el conservadorisme, el socialisme, el fonamentalisme, el feminisme i l'ecologisme.
19. El comportament polític individual i col·lectiu. Formes de participació. La lògica de l'acció col·lectiva.
20. El comportament electoral i els models d'anàlisi dels resultats electorals.
21. Els partits polítics: formació, funcions i tipus de partits. Els sistemes de partits.
22. Els grups d'interès i els moviments socials.
23. El sistema polític en funcionament: les polítiques públiques. Actors, escenaris i problemes. El paper de l'administració pública.
24. La gestió i l'avaluació de les polítiques públiques.

Metodologia

La dedicació de l'estudiant a aquesta assignatura es divideix en diversos tipus d'activitats, cadascun d'ells amb un pes determinat d'hores de treball.

La metodologia docent s'adequa a aquest repartiment del treball.

Aquesta assignatura és de 12 ECTS, és a dir, implica una dedicació total de l'estudiant de 300 hores, distribuïdes en:

- Les activitats dirigides són activitats a l'aula, amb la presència del professor i poden consistir en classes magistrals (amb el suport de TIC i amb la possibilitat de desenvolupar debats en gran grup); en seminaris de discussió de les lectures obligatòries en grups més reduïts i en sessions més orientades a qüestions pràctiques, en les que s'analitzaran casos, problemes i exemples relatius al temari del curs. Aquestes activitats representen al voltant del 35% del total del treball exigít.
- Les activitats supervisades són activitats dutes a terme per l'estudiant fora de l'aula d'acord amb un pla de treball dissenyat i posteriorment tutoritzat i avaluat per part del professor. En concret, l'estudiant haurà de fer un treball sobre la seva assistència a un ple de l'Ajuntament del seu municipi, d'acord amb les instruccions que s'explicitaran a classe. Així mateix, durant el curs, l'estudiant haurà de llegir quatre obres rellevants en la ciència política, en relació a les quals haurà de fer un control de lectura consistent en respondre a classe a una o diverses preguntes sobre el text llegit i, a més, assistir i participar activament en un debat sobre el text. També s'hi inclouen les tutories conjuntes i altres activitats anàlogues de seguiment de curs. Aquestes activitats representen, aproximadament, el 10% del treball exigít.
- Les activitats autònomes són totes aquelles activitats que fa l'alumne pel seu compte i d'acord amb les exigències del curs per tal de superar amb èxit l'assignatura, tals com lectures bàsiques i complementàries, estudi dels apunts de classe o totes aquelles altres activitats que complementen la formació que s'assoleix en aquest curs.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb ús de les TIC i debat en gran grup	91	3.64	
Debat sobre les lectures obligatòries	4	0.16	
Lectures complementàries	50	2.0	
Pràctiques a classe, comentari de taules, estudi de cas	10	0.4	
Tipus: Supervisades			
Assistència al Ple d'un Ajuntament	4	0.16	
Lectura i preparació de quatre textos que seran objecte respectivament d'un control a classe	19	0.76	
Redacció del treball de Ple	10	0.4	
Tipus: Autònomes			
Estudi del temari de l'assignatura	100	4.0	

Avaluació

- Per aprovar l'assignatura, és condició necessària però no suficient superar ambdós exàmens parcials. Si hom suspèn un dels dos exàmens, l'assignatura no està aprovada.

- El fet de presentar-se a un dels dos exàmens o haver-se presentat a TRES dels controls de lectura, o a DOS controls de lectura i el treball sobre el ple de l'Ajuntament, eximeix l'estudiant de la qualificació de "NO PRESENTAT".

L'examen del primer quadrimestre serà al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb l'antelació suficient.

L'examen del segon quadrimestre serà al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb antelació suficient.

Les dates dels controls s'especificaran en el marc de la programació de l'assignatura (veure Campus Virtual).

La data darrera de lliurament del treball sobre el ple de l'Ajuntament és el 30 d'abril de 2010.

Els estudiants que no haguessin superat el primer o el segon examen (o ambdós exàmens) tindran l'oportunitat d'acollir-se a les **activitats de compensació**, és a dir, podran tornar a fer els exàmens suspesos el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre.

Els estudiants que havent superat els dos exàmens no hagin assolit la nota mínima global per superar l'assignatura, tindran l'oportunitat de tornar a fer un dels dos exàmens (o els dos, si fos necessari) per tal d'apujar la nota de manera que en el còmput final els quedi l'assignatura aprovada.

Els que hagin superat l'assignatura en la seva globalitat tindran l'oportunitat d'apujar fins a UN punt (sobre 10) la nota segons la qualificació que obtinguin en la realització d'un treball voluntari que el professor determinarà abans d'acabar el curs. Aquest treball haurà de ser lliurat ABANS de fer el segon examen parcial i només servirà per pujar la nota. En cap cas servirà per aprovar l'assignatura.

Els controls de lectura i el treball sobre el Ple de l'Ajuntament no es poden tornar a fer.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Controls de lectura (quatre)	40%	4	0.16	1771:E01.03 , 1771:E05.01 , 1771:E05.02 , 1771:E09.04 , 1771:G03.00 , 1771:G01.00 , 1771:E09.03
Exàmens parcials i finals	50%	8	0.32	1771:E01.03 , 1771:T05.00 , 1771:E05.02 , 1771:E09.03 , 1771:E09.04 , 1771:G03.00 , 1771:G01.00 , 1771:E05.01
Treball de curs sobre el Ple d'un Ajuntament	10%	0	0.0	1771:E05.01 , 1771:G02.00 , 1771:G03.00 , 1771:T05.00 , 1771:T03.00 , 1771:E05.02

Bibliografia

1) Llibres de referència i consulta bàsics:

Downs, A. i altres. 1992. *Diez textos básicos de Ciencia Política*, Barcelona: Ariel. [diverses edicions]

Caminal, M. (ed.). 1998. *Manual de ciència política*, Madrid: Tecnos-UAB-UB.

Colomer, J.M. 2009. *Ciencia de la política*, Barcelona: Ariel Ciencia Política

Del Aguila, R. (comp.). 1997. *Tratado de Ciencia Política*, Madrid: Trotta

Vallès, J.M. 2007. *Manual de Ciencia Política*, Barcelona: Ariel.

2) Les lectures obligatòries per als controls de lectura i seminaris:

Maquiavel, N. [1513]. *El Príncep*. [diverses edicions].

Weber, M.: *La ciència i la política* [diverses edicions]

Downs, A.: capítols penjats al Campus Virtual

Lipset, M.S. : capítols penjats al Campus Virtual

Crossman, R.H.S.: *Biografía del Estado Moderno*, FCE. [diverses edicions]

3) Les lectures complementàries:

Aguilera de Prat, C. R. i Martínez, R. 2000. *Sistemas de gobierno, partidos y territorio*. Madrid: Tecnos. Capítols 3 i 5.

Anderson, G. 2008. *Federalisme: una introducció*. Barcelona: Institut d'Estudis Autonòmics. [també hi ha la versió en pdf].

Anduiza, E. i Bosch, A. 2004. *Comportamiento político y electoral*. Barcelona: Ariel. Capítol 1.

Berstein, S. 1996. *Los regímenes políticos del siglo XX*. Barcelona: Ariel. Capítols 1 i 6.

Botella, J. 1997. "En torno al concepto de cultura política: dificultades y recursos" a Pilar del Castillo i Ismael Blanco (eds.): *Cultura política: enfoques teóricos y análisis empíricos*. València: Tirant lo Blanch.

Del Águila, R. (ed.) 1997. "La política: el poder y la legitimidad", a Del Águila, 1997.

Guibernau, M. (dir.) 2000. *Nacionalisme. Debats i dilemes per a un nou mil·lenni*. Barcelona: Proa. Capítols: capítol 1 (Kymlicka), capítol 2 (Taylor), capítol 3 (Cardús), capítol 4 (Miller), capítol 5 (Llobera), capítol 6 (Smith).

Held, D. 1997. *La democracia y el orden global*. Barcelona: Paidós. Capítols 2 i 3.

Leftwich, A. 1987. *¿Qué es la política? La actividad y su estudio*. Mèxic: FCE. Capítols: Introducció, 1, 4 i 7.

Lijphart, A. 1999. *Modelos de democracia*. Barcelona: Ariel. Capítols 2 i 3.

Lindblom, C. E. 1991. *El proceso de elaboración de políticas públicas*. Madrid: MAP.

Macridis, R.; Hulliung, M. 1998. *Las ideologías políticas contemporáneas*. Madrid: Alianza. Capítol 1.

Molins, J. 1998. "La teoría de grupos", working paper, núm 143. Barcelona: Institut de Ciències Polítiques i Socials. [també hi ha la versió en pdf].

Requejo, F. 1990. *Las democracias. Democracia antigua, democracia liberal y Estado de Bienestar*. Barcelona: Ariel. Capítol 8.

Sartori, G. 1992. *Partidos y sistemas de partidos*, Madrid: Alianza. Capítols 1, 2, 5 i 6.

Torrens, X. 1998. "Els sistemes electorals", a M. Caminal (1998).